SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1974

av Aida Birinxhiku (S)

Stopp för vinstuttag i skolan

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vinstuttag i skolan ska förbjudas och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I skolan läggs grunden för ett starkt, tryggt och jämlikt samhälle. Alla barn och unga måste, oavsett uppväxtvillkor, få en ärlig chans att lyckas i skolan. Skolans uppgift ska därför alltid vara att ge eleverna en utbildning av hög kvalitet, inte att generera vinster åt privata aktörer. Detta kräver en jämlik kunskapsskola utan vinstjakt.

Så ser det emellertid inte ut i dag. Sedan 1990-talet har den svenska skolan i allt större utsträckning präglats av marknadsstyrning. Sverige är i dag det enda landet i världen som tillåter obegränsade vinstuttag i offentligt finansierade skolor. Skattemedel som är avsedda för elevernas utbildning kan i stället användas till privata vinstuttag, expansion och uppköp av andra verksamheter. Vinstintresset skapar dessutom incitament att hålla nere kostnaderna för bland annat lärare, undervisning och elevhälsa.

Socialdemokraterna har under lång tid lagt fram förslag i riksdagen för att stoppa vinstjakten i skolan. Den tidigare socialdemokratiskt ledda regeringen tillsatte även en utredning om hur ett vinstförbud skulle kunna införas. Tidöregeringen valde dock att stryka uppdraget att utreda ett generellt förbud mot vinstutdelning. De lagändringar som riksdagen beslutade om i augusti 2026 innebär visserligen skärpta villkor för

friskolesektorn, men begränsningarna av värdeöverföringar gäller endast i vissa situationer. Något generellt vinstförbud beslutades således inte.

Skolans resurser behövs för fler behöriga lärare och mindre undervisningsgrupper. Skattepengar som är avsedda för utbildning ska därför användas till just detta. För att värna en jämlik skola där elevernas behov alltid kommer i första hand behöver vinstuttagen ur skolan och förskolan förbjudas.

Aida Birinxhiku (S)